

Ο Ιουστινιανός κλείνει συνθήκη ειρήνης στην Ανατολή και στρέφεται κατά των κατακτητών στη Δύση. Η αυτοκρατορία φτάνει στα παλιά της σύνορα. Οι μακροχρόνιοι πόλεμοι εξαντλούν το κράτος και το εκθέτουν σε νέους κινδύνους.

Ο Ιουστινιανός και η αντιμετώπιση των εξωτερικών προβλημάτων.

Ανατολή

- Υπογράφει **συνθήκη** ειρήνης με τους **γειτονικούς** λαούς και τους **Πέρσες**, δίνοντάς τους πολλά χρήματα.

Δύση

- Κάνει **σκληρούς** πολέμους με τους **Γότθους** και τους **Βανδάλους**.
- Διαλύει** τα κράτη τους και **ανακτά** τα χαμένα εδάφη της **Δύσης** και της **Αφρικής**.
- Οι πόλεμοι αυτοί κράτησαν **είκοσι** περίπου χρόνια.
- Διακρίθηκαν οι στρατηγοί **Βελισάριος** και **Ναρσής**.

Αποτελέσματα πολέμων

Θετικά

- Έδωσαν **δόξα** στον αυτοκράτορα και γόητρο στο βυζαντινό κράτος.
- Έφτασαν την αυτοκρατορία στα **παλιά** της σύνορα.
- Άνοιξαν** τους δρόμους του εμπορίου.
- Έγιναν σημαντικά **έργα** και στις **δυτικές** επαρχίες.

Αρνητικά

- Κουράστηκαν** οι στρατιωτικές δυνάμεις και αποδυναμώθηκαν οι φρουρές στα **σύνορα**.
- Εξαντλήθηκε **οικονομικά** η αυτοκρατορία.
- Δυσαρέσκεια** των πολιτών.
- Οι Πέρσες **παραβαίνουν** τις συνθήκες ειρήνης.
- Ο αυτοκράτορας **στρέφεται** ξανά στην **Ανατολή**, με κίνδυνο να χάσει τις **δυτικές** περιοχές που είχε **ανακτήσει**.

